Goniec Codzienny

Wilno
NIEDZIELA
29 listopada 1942
Nr. 423
Cena w Wilnie 5 fen.

WÓDZ NIEMIEC DO MARSZAŁKA PETAIN'A

BERLIN, 27.XI. Wódz Niemiec wystosował do szefa rządu francuskiego, marszałka Petain'a następujące pismo:

Berlin, 26. XI. 42. Panie Marszałku! Gdy w dniu 11 listopada 1942 roku byłem zmuszony zdecydować się w porozumieniu z sojusznikami Niemiec do zajęcia wybrzeża południowej Francji w celu zapewnienia obrony Rzeszy Niemieckiej przed wojną, narzuconą nam w swoim czasie przez Francję i Anglię, to stało się to jednocześnie w nadziei, że tym samym nastąpi wyjaśnienie stosunków wewnętrznych pańskiego kraju, wyjaśnienie leżące w interesach nie tylko Niemiec i Włoch ale również i Francji. Patrząc wstecz, muszę ponownie stwierdzić, że to nie Niemcy we wrześniu 1939 roku wypowiedziały wojnę Francji albo Anglii, lecz, że przeciwnie, od czasu przejęcia władzy w swe ręce prawie nigdy nie zaniedbywałem sposobności dla przywrócenia stosunków pomiędzy Niemcami a Francją i przemienienia ciężarów traktatu wersalskiego w prawdziwą przyjazną współpracę tych krajów. Przy tym Niemcy nie żądały nic innego od Francji, jak tylko jednego, a mianowicie, aby nie odtrącano ręki wyciągniętej do niej przez Niemcy. Niestety, wskutek niesumiennej działalności podżegaczy anglosaskich, a w ostatnich czasach również pracujących tam przede wszystkim podżegaczy żydowskich, uważano wszelki gest pojednania nowej Rzeszy Niemieckiej jako oznakę jej słabości, a każdą późniejszą propozycję pokoju tłumaczono dowodem zbliżającego się jej rozpadu. W tym czasie gdy w Rzeszy Niemieckiej nie stosowano w stosunku do Francji żadnych wymagań uwłaczających honorowi francuskiemu ani wśród rządu niemieckiego ani wśród innych czynników czy to w mowach czy też w prasie, to odpowiedzialni podżegacze w Paryżu żądali podziału Rzeszy Niemieckiej, uczynienia z narodu niemieckiego niewolników, skasowania podstaw ich prawodawstwa społecznego, a przede wszystkim zaś kompletnego przywrócenia bezgranicznych praw rabunkowych dla rasy żydowskiej, która w Niemczech została ujęta w odpowiednie granice. Wiem o tym, że Pan sam, Panie Marszałku nie brał żadnego udziału w tym dążeniu do wojny. Lecz również wiadomym jest Panu, że jeszcze zaraz po kampanii polskiej powtórzyłem swe dawniejsze oświadczenie i propozycję pokoju ze strony Rzeszy Niemieckiej, pokoju mającego na celu służenie współpracy europejskiej. Już w pierwszych dniach września 1939 r., po zakończeniu kampanii polskiej, zainteresowani rozkawałkowaniem Europy jak również finansowym wykorzystaniem wojny zakrzyczeli to wezwanie do rozsądku i za wszelką cenę żądali dalszego prowadzenia wojny. I tym sposobem powstała konieczność ponoszenia walki, narzuconej przez pański ówczesny rząd Rzeszy Niemieckiej, a w końcu również i Włochom, pozostającym z nią w sojuszu; walki orężnej zamiast zwycięstwa rozsądku. Pomimo osiągnięcia już zwycięstwa, wiadomego całemu światu, nie popełniłem nic takiego, co by mogło dotykać honoru francuskiego — lecz w układzie o zawieszeniu broni żądałem tylko zapewnienia, uniemożliwiającego za wszelką cenę ponownego podjęcia walki.

I później również nie były stawiane żądania, któreby stały w przeciwieństwie do tego układu. I wszystkie twierdzenia wysuwane ze strony Anglii lub Ameryki jako przeważnie podżegaczy zainteresowanych w tej wojnie, że Niemcy rzekomo chcą zawładnąć flotą francuską, albo że stawiają żądania w tym kierunku — są prostym wymysłem i kłamstwem. W tym czasie, gdy Rzesza Niemiecka musiała wciąż jeszcze ponosić ciężkie ofiary wskutek wojny, narzuconej jej przez Francję, to od tego czasu naród francuski mógł żyć w pokoju, o ile by jego sojusznicy sami nie zmusili go do sprawy ofiar wskutek napaści na morzu albo w powietrzu.

W tym samym czasie Rzesza Niemiecka stopniowo wypuszczała na wolność z ogólnej ilości 1.960.000 jeńców przeszło 700.000, co jest, jak sądzę, zjawiskiem jedynym w historii wojen. Gdy ten proces przebiegał stopniowo, wówczas już niestety w pańskim własnym kraju elementy wywrotowe co raz to więcej starały się sabotażować prawdziwą współpracę.

Własnym pańskim życzeniem, Panie Marszałku była w swoim czasie rozmowa ze mną w celu znalezienia i ustalenia możliwości takiej współpracy. Przychyliłem się do tego życzenia i na skutek niego były prowadzone rokowania w Montoire, które, według mego przekonania, mogły dać podstawę do ogólnego odprężenia sytuacji.

Niestety wówczas udało się czynnikom zainteresowanym w trwaniu wojny w samej Francji doprowadzić tę współpracę do upadku w kilka tygodni później pod pretekstem, który musiał nieskończenie głęboko dotknąć i mnie osobiście.

Zmuszony jestem stwierdzić na tym miejscu, że wypowiadano zupełnie głośno twierdzenie, że grób Napoleona sprowadziłem jedynie tylko po to do Paryża, żeby przy tej okazji zaprosić Pana, Panie Marszałku i w ten sposób dostać Go pod władzę niemiecką.

Obecnie muszę stwierdzić, że Pan sam, Panie Marszałku, często prosił o zezwolenie, aby móc się przesiedlić do Wersalu i że ja zawsze tego odmawiałem, powołując się na przeświadczenie, że reszta całego świata wyciągnie z tego, aczkolwiek zupełnie niesłusznie, wniosek, że rząd francuski znajduje się pod władzą niemiecką. Jakkolwiek już ten proces był w zupełnym przeciwieństwie do mego poglądu na zawieszenie broni, nie wyciągnąłem pomimo to z tego żadnych konsekwencyj, gdyż zdawałem sobie sprawę i zdaję teraz, że w narodzie francuskim istnieją miliony pracowitych robotników, włościan i mieszczan, którzy w głębi swego przekonania nie mają nic wspólnego z tymi matactwami, a sami tęsknią do pokoju.

Lecz tutaj Panie Marszałku, wolno mi stwierdzić, że ani razu w ogóle nie zainicjowałem zaproszenia członka rządu francuskiego do siebie, natomiast wszelkie układy zawsze odbywały się na podstawie życzeń samego rządu francuskiego. Również obydwie narady z admirałem Darlanem odbyły się na skutek jego wyraźnej prośby i w imieniu pańskim, Panie Marszałku.

Lądowanie oddziałów amerykańsko-angielskich, jak to co raz bardziej staje się jasnym, w porozumieniu z niezliczonymi zdradzieckimi generałami i oficerami, — we Francuskiej Afryce Północno-zachodniej i północnej, zniweczyło zasady całego układu, ustalone w samym założeniu zawieszenia broni i zmusiły Niemcy łącznie z ich sojusznikami do niezwłocznego zastosowania środków zapewniających bezpieczeństwo. Lecz w dniu 11.XI. 42 nieznane mi jeszcze były wszystkie wydarzenia, powodujące tę akcję anglo-amerykańską, dzisiaj zaś wiem ja i Pan, Panie Marszałku wie, że zajęcie tych krajów nastąpiło na wyraźne życzenie tych samych elementów francuskich, co ongi dążyły do wojny i jakie i obecnie jeszcze niezupełnie znikły z widowni życia publicznego, a przede wszystkim wojskowego i że generałowie i admirałowie francuscy złamali słowo honoru, dane stronie niemieckiej i to niejednokrotnie, co już samo przez się jest godne pożałowania.

Okoliczność, że Pan, Panie Marszałku był zmuszony przyznać, że w stosunku do samego Pana, ci generałowie, admirałowie i oficerowie nie dotrzymali wierności, skłania mnie do przeświadczenia, że porozumienie z tymi elementami jest zupełnie bezcelowe. Teraz przytaczam Panu dowody, że od czasu wkroczenia nieprzyjaciół w dn. 11.XI były złożone ponowne uroczyste zapewnienia i to w postaci oświadczeń honorowych, które jeszcze tegoż dnia zostały złamane, jak to wykazały wykryte rozkazy.

Stwierdzono, że admirał jeszcze raz zawiódł Niemcy i Italię, zapewniając, że marynarka francuska będzie walczyła w Tulonie przeciwko każdemu atakowi wroga. Po złożeniu przez niego w dniu 11.XI. 42 oświadczenia, już w dn. 12.XI. 42 wydano rozkaz, aby pod żadnym pozorem nie strzelać do wojsk anglo-amerykańskich w razie ich lądowania.

Tymczasem wykryto liczne inne przekroczenia zobowiązań wynikających z zawieszenia broni.

Wobec tego mogę Pana, Panie Marszałku, zawiadomić o tym, co następuje:

1. Zdaję sobie sprawę, że Pan, Panie Marszałku, osobiście nie brał żadnego udziału w tych sprawach i dlatego sprawią one Panu bardzo ciężki ból.

2. Ja reprezentuję interesy narodu, któremu wojna została narzucona i który ma obowiązek dla zachowania siebie samego walczyć przeciwko tym, którzy tę wojnę wywołali i dzisiaj dalej ją prowadzą dla wprzągnięcia całej Europy do służby pewnej części złożonej z żydowsko anglosaskiej kliki.

3. Zmuszony jestem wojnę tę dalej prowadzić w imieniu owych milionów ludzi, nie tylko mego własnego kraju, ludzi, którzy uwolnili się z pod ucisku bezwzględnego kapitalistycznego wyzysku i nie chcą po wszystkie czasy stać się nie tylko ofiarą międzynarodowego wyzysku lecz także ostatecznej zagłady swej narodowości.

4. Naród niemiecki, w którego imieniu składam Panu, Panie Marszałku niniejsze oświadczenie, nie żywi wcale nienawiści do narodu francuskiego, lecz ja, jako jego wódz i przedstawiciel jestem zdecydowany nie dopuścić pod żadnym warunkiem przez tolerowanie machinacyj owych elementów, które tę straszną wojnę wywołały, do powstania w Niemczech, a nadto w całej Europie zamętu. Zajmę stanowisko wobec organizacyj, a przede wszystkim wobec osób, które również na przyszłość zamierzają przeszkodzić współpracy między narodem francuskim i niemieckim i które już raz obciążone ciężką krwawą winą za wybuch wojny sądzą widocznie, że po raz drugi wybiła ich godzina i chcą na południu Europy stworzyć bramy dla napadów państw z poza kontynentu.

5. Dlatego też obecnie, kiedy dowiedziałem się o nowych wypadkach złamania słowa honoru przez francuskich oficerów, generałów i admirałów, czego dowodzi zamiar otworzenia angielsko - żydowskim przestępcom wojennym bram Francji podobnie jak to stało się w Północnej Afryce, wydałem rozkaz natychmiastowego zajęcia Tulonu, przeszkodzenia okrętom w wyjeździe z portu, lub ich zniszczenia i złamania, jeśli to będzie konieczne, wszelkiego oporu siłą. Nie jest to walka przeciwko uczciwym francuskim oficerom lub żołnierzom, lecz przeciwko tym przestępcom, dla których i obecnie jeszcze nie dość przelanej krwi, lecz którzy niezłomnie szukają nowych możliwości przedłużenia i rozszerzenia tej katastrofy. Dlatego też wydałem rozkaz demobilizacji tych oddziałów armii francuskiej, które wbrew rozkazom własnego rządu francuskiego zostały przez oficerów zdemoralizowane i podburzone do czynnego oporu przeciwko Niemcom.

Również i te zarządzenia, do których zmusiło mnie wiarołomne zachowanie się pańskich admirałów i generałów, nie są skierowane — jak już wspomniałem — przeciwko Francji lub żołnierzom francuskim, jako takim.

(Dokończenie na str. 2)

ZAŁAMANIE SIĘ CIĘŻKICH SOWIECKICH ATAKÓW

pomiędzy Donem i Wołgą

W ciągu 8 dni zniszczono 319 wozów pancernych. — Wzięto 2.000 jeńców. — Skuteczne ataki lotnictwa w Afryce Północnej. — W rejonie Toropca zniszczono 95 czołgów nieprzyjacielskich

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 28 listopada.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

W zachodnim Kaukazie odrzuciły niemieckie i rumuńskie oddziały w przeciwnatarciu ataki nieprzyjacielskie. Również na wschód od Alagiru załamały się silniejsze ataki bolszewików przy stracie 35 wozów pancernych. Samoloty myśliwskie zestrzeliły przy tym 7 samolotów sowieckich. Zmotoryzowane niemieckie oddziały zniszczyły podczas wypadu na stepie kałmuckim ponownie pewną grupę sił nieprzyjacielskich. Wzięto 600 jeńców.

Pomiędzy Wołgą i Donem, w wielkim łuku Donu i w Stalingradzie spełzły na niczym ponownie w zaciętych walkach ciężkie ataki nieprzyjaciela. Artyleria przeciwlotnicza i samoloty bojowe ingerowały w walkach na ziemi i zniszczyły 34 czołgi sowieckie. Według dotychczasowych meldunków stracił nieprzyjaciel w okresie między 20 a 27 listopada między Wołgą a Donem 319 wozów pancernych. Oprócz tego zniszczono 26 dział i wzięto ponad 2.000 jeńców.

Na froncie Donu udaremniły włoskie oddziały próbę przeprawy. Na południowy zachód od Kalinina i w rejonie Toropca trwają ciężkie walki odpierające. Własne przeciwnatarcia odrzuciły nieprzyjaciela na różnych odcinkach przy czym zniszczono ponownie 95 czołgów, z tego 56 jedynie przez jedną dywizję pancerną. Zespoły samolotów bojowych atakowały w ciągu dnia i nocy częściowo podczas zawiei śnieżnej kolumny marszowe, stanowiska wypadowe oddziałów nieprzyjacielskich i obiekty kolejowe Toropca z dobrym skutkiem.

Samoloty nurkujące atakowały pomyślnie bombami ciężkiego kalibru dworce kolei murmańskiej na Dalekiej Północy.

W Afryce Północnej tylko lokalnie ograniczona działalność bojowa. Między Bengasi i Agedabią atakowano bombami i bronią pokładową obozy namiotów i kolumny. Dalsze ataki z powietrza były skierowane w ciągu dnia i nocy na bazy lotnicze i zmotoryzowane nieprzyjacielskie siły w Tunisie.

Niemieckie i włoskie samoloty myśliwskie zestrzeliły 20 nieprzyjacielskich maszyn.

Myśliwcy niemieccy atakowali pomyślnie podczas natarcia dziennego na południowe wybrzeże Anglii położone tam obiekty kolejowe.

Zatopienie parowca transoceanicznego o 20.000 TRB

Wielkie sukcesy włoskich samolotów torpedowych

RZYM. Włoskie samoloty torpedowe zatopiły na wodach algierskich, jak donosi włoski komunikat wojskowy z 25 listopada, podczas ataku falami na nieprzyjacielski konwój parowiec transoceaniczny o 20000 TRB, jeden statek handlowy o 6000 TRB i trzeci parowiec o średnim tonażu. Atakujące oddziały pozostawały pod rozkazami Francesco Campello, kapitana Giuseppe Zuccai, porucznika Aleksandra Setti, porucznika Giovani Scarpato i podporucznika Romano Bazza.

Pozostająca pod rozkazami kapitana - porucznika Mario Priggione łódź podwodna przedarła się na redę w Bougie i storpedowała z bardzo bliskiej odległości kontrtorpedowiec trzema pociskami. Kontrtorpedowiec zatonął. Inna dowodzona przez kapitana-porucznika Alpinolo Cinti łódź podwodna zaatakowała oddział floty nieprzyjacielskiej koło Kap de Fer. Storpedowano i zatopiono wielki parowiec.

Późnym wieczorem przeleciało 14 nieprzyjacielskich samolotów Trapani. Artyleria przeciwlotnicza otworzyła natychmiast ogień i strąciła jeden Blenheim. Dwóch członków załogi wzięto do niewoli.

Wódz Niemiec do marszałka Petain'a

(Dokończenie ze str. 1)

Mam szczerą nadzieję — a pogląd mój pod tym względem zgodny jest z poglądem mego sprzymierzeńca — że musi się znaleźć możliwość przywrócenia znowu państwu francuskiemu siły zbrojnej, której oficerowie zachowywaliby posłuszeństwo przynajmniej wobec własnego naczelnika państwa i przez to dawali gwarancję dla zawarcia jakichkolwiek umów i układów międzypaństwowych.

Jakkolwiek bolesna jest ta chwila dla Pana, Panie Marszałku, to jednak uspakajająco winna działać świadomość, że nie można sobie pomyśleć na dłuższą metę państwa bez zdyscyplinowanej i posłusznej armii i że dla tego odbudowa nowej w głębym posłuszeństwie oddanej Panu, Panie Marszałku marynarki, armii i lotnictwa nie będzie nie tylko nieszczęściem, ale przeciwnie stanie się szczęściem dla Francji.

W końcu jednak nie chciałbym zakończyć tego listu bez zapewnienia Pana jeszcze raz że ten krok, do którego zostałem zmuszony, w najmniejszej mierze nie zwęża mojej woli do współpracy z Francją, lecz prawdopodobnie stwarza dopiero warunek do urzeczywistnienia jej w praktyce. Jest dalej moim postanowieniem dopomóc Francji w zdobyciu z powrotem jej obszarów kolonialnych, które wbrew wszelkim przeciwnym twierdzeniom zostały jej przez Anglosasów zrabowane, — pomoc ta odbędzie się przy użyciu wszelkich środków, jakimi dysponuje Rzesza. Ani Niemcy ani Włochy nie miały zamiaru zniszczenia lub burzenia francuskiego imperium kolonialnego. W ręku francuskiej władzy państwowej spoczywa obecnie takie przyjęcie zarządzeń niemieckich, które stały się nieodzowne potrzebne, by przez to nie doszło do dalszego rozlewu krwi, lecz by zaistniały w końcu warunki dla rzeczywiście skutecznej, dla wszystkich partnerów pożytecznej współpracy.

Feldmarszałek von Runstedt jest uprawniony, jeśli chodzi o stronę niemiecką, do wydawania wszelkich koniecznych zarządzeń i zawierania umów i będzie sam zawsze do Pańskiej dyspozycji, Panie Marszałku.

Kończę ten list w nadziei, że rozpocznie się obecnie współpraca i ze strony Francji i nie oczekuję niczego innego, jak tylko zrozumienia istoty wspólnego losu Europy i lojalności.

Proszę przyjąć, Panie Marszałku, wyrazy mego osobistego poważania.

podp. ADOLF HITLER.

OBWIESZCZENIE
w sprawie zamiany dowodów osobistych cudzoziemców

Na podstawie zarządzenia generalnego radcy dla spraw wewnętrznych z 23 sierpnia 1942 r. w sprawie zaopatrzenia miejscowej ludności w ważne dowody osobiste, podaje się do wiadomości, że dowody osobiste cudzoziemców winny być od 1 grudnia b. r. wymienione na ważne tymczasowe dokumenty osobiste w następującym porządku:

1. Początkowe litery nazwisk od A do L od 1. 12. 1942 do 31. 12. 1942.

2. Początkowe litery nazwisk od M do Z od 1. 1. 1943 do 31. 1. 1943.

Mieszkańcy rejonów policyjnych I, II, III i VI zwracają się do punktu wydawania paszportów Wileńskiego Biura Paszportowego Przy Rotundus str. 5, a mieszkańcy rejonów policyjnych IV, V i VII do punktu wydawania paszportów Grossestr. 34.

Kto swego dowodu osobistego cudzoziemca bez uzasadnionego powodu w porę nie wymieni, zostanie na podstawie wyżej wymienionego zarządzenia ukarany grzywną (do 150 RM) albo karą więzienia.

z polecenia Burmistrza

Sekretarz miasta Wilna.

Wilno, 28 listopada 1942.

Odezwa
Dotyczy: obowiązku zgłaszania przedmiotów majątkowych pochodzących z byłej własności żydowskiej

Powtarzając i uzupełniając moje wydane już 10. 9. 41 r. i 13. 5. 42 obwieszczenia w powyższej sprawie, zwracam się dzisiaj po raz ostatni z następującą odezwą:

1) Według § 1 pierwszego rozporządzenia odnoszącego się do wykonania rozporządzenia z dnia 14 października 1942 (Dziennik Rozporządzeń RKO str. 158) w sprawie postępowania z majątkiem żydowskim w Komisariacie Rzeszy Kraju Wschodniego, cały majątek ludności żydowskiej w Komisariacie Rzeszy Kraju Wschodniego łącznie z pretensjami żydów wobec osób trzecich ulega sekwestrowi. Sekwestrowi podlegają w przeciwieństwie do dotychczasowego uregulowania tej sprawy wszystkie przedmioty majątkowe bez względu na ich wartość i ich cel. Sekwestr wchodzi w życie w Generalnym Okręgu Litwy z mocą wsteczną od 24 czerwca 1941 r.

2. Zasekwestrowany majątek należy bezzwłocznie, najpóźniej jednak do dnia 30 listopada 1942 zgłosić u właściwego Gebietskommissar'a.

3. Do zgłoszenia obowiązane są wszystkie osoby fizyczne i prawne, jak również niemieckie i miejscowe urzędy, które zasekwestrowany majątek na podstawie zlecenia, jako dzierżawcy, użytkowcy lub na podstawie jakiegoś innego prawnego albo faktycznego stosunku pośrednio lub bezpośrednio mają w swoim posiadaniu albo nim zarządzają, albo też dłużne są jakiemuś żydowi pieniądze lub inne świadczenia.

Ten obowiązek zgłaszania dotyczy również osób, które nabyły od Żydów przedmioty majątkowe po terminie wejścia w życie sekwestru, niezależnie od tego, czy osoby te jeszcze teraz ten majątek posiadają. Ten obowiązek zgłaszania obejmuje także osoby, którym żydzi przed umieszczeniem ich w ghecie oddali na przechowanie rzeczy, zwłaszcza przedmioty wartościowe (przedmioty ze złota i srebra, instrumenty muzyczne i t. p.).

Wolnym od obowiązku zgłaszania poza niemieckimi urzędami wojskowymi i osobami należącymi do sił zbrojnych jest jedynie ten, kto już w sposób przepisany pisemnie zgłosił ruchomy majątek żydowski we właściwych urzędach.

W sprawie zgłaszania mienia żydowskiego, które znajduje się pod zarządem urzędów publicznych, wyjdą jeszcze specjalne wskazówki.

5. Sprawy prawne z żydami, zawarte po 24 czerwca 1941 r. wymagają dla swej skuteczności zezwolenia Gebietskommissar'ów. Zezwolenia będą wydawane w wyjątkowych wypadkach i jedynie na podstawie prośby. Podania winny być wniesione najpóźniej do 31. 12. 42 r. Termin ten jest terminem prekluzyjnym.

6) Celowe lub wynikłe z opieszałości wykroczenia przeciwko obowiązkow zgłaszania są zgodnie z § 9 rozporządzenia w sprawie obchodzenia się z majątkiem żydowskim w Komisariacie Rzeszy Kraju Wschodniego z dn. 13 października 1941 karalne.

Niewykryte przed 14 października 1942 wykroczenia przeciwko istniejącemu już obowiązkowi zgłaszania pozostają bez kary, jeśli zaniedbany obowiązek zgłoszenia wykonany zostanie do 30 listopada 1942.

Gebietskommissar Wilno—Land

z pol. podp. SIMON.

Protest sułtana Marokko

RZYM. Według doniesienia agencji Stefani z Tangeru, sułtan Marokka złożył protest władzom wojennym Stanów Zjedn. z powodu ogłoszenia stanu oblężenia, zakazu posiadania broni i wyzywającego zachowania się żydów.

Wyścig Darlana z de Gaulle'm

SZTOKHOLM. Według wiadomości ze Szwecji, kampania prasy angielskiej przeciwko zdrajcy Darlanowi, zatacza coraz to większe kręgi i przybiera na swej ostrości. Kilka dzienników pyta ironicznie, kiedy to Darlan zamierza udzielić amnestii generałowi de Gaulle, bowiem w swoim czasie kontrasygnował on wyrok śmierci, wydany po ucieczce de Gaulle'a. „Manchester Guardian" żąda ogłoszenia porozumienia między generałem Eisenhowerem, a Darlanem i uważa, że uspakajające zapewnienia Roosevelta o prowizorycznej działalności Darlana, już nie wystarczają.

Wojska mocarstw Osi w marszu naprzód

BERLIN. Posuwanie się naprzód oddziałów niemiecko-włoskich w dalszym ciągu pogorszyło sytuację czołowych jednostek brytyjsko - amerykańskich na pograniczu algiersko-tuniskim. Według komunikatów Dowództwa Naczelnego Sił Zbr., okoliczność ta zmusiła przeciwnika do jeszcze większej ostrożności w działaniach. Wokół węzłowych punktów kolejowych, skrzyżowań dróg i pozycyj górskich rozwinęły się niewielkie, lecz bardzo zacięte potyczki. Z dotychczasowych posunięć wywiadowczych wynika, że odbyły się przygotowania do akcji angielskiego korpusu ekspedycyjnego na odcinku nadbrzeżnym, gdy natomiast oddziały amerykańskie i gaullistów znajdują się dalej na południe w głębi Algieru. Oddziały mocarstw Osi posuwają się w dalszym ciągu naprzód bez poważnych przeszkód.

Pomimo niepomyślnej pogody prowadziły Stukasy i szybkie samoloty bojowe niemieckie z dobrym skutkiem walkę ze zmotoryzowanymi kolumnami i skupieniami samochodów przeciwnika. Dzięki szybkości nieoczekiwanych ataków niemieckich sił powietrznych, przeciwnik nie był w stanie zabezpieczyć się przed bombardowaniem. W głębokich nalotach obrzucili lotnicy niemieccy bombami miejsca skupień i niejednokrotnie robili użytek z broni pokładowej. W wyniku tej akcji zniszczono 10 samochodów ciężarowych z ładunkiem wojska, materiałów i amunicji, a wiele innych maszyn ciężko uszkodzono. Szybkie samoloty niemieckie bombardowały również stanowiska artylerii nieprzyjacielskiej trafiając w liczne armaty i unieruchomiając je. W nocy na 24 listopada osiągnięto nowe sukcesy w akcji przeciwko amerykańsko - brytyjskim jednostkom morskim na wodach algierskich. Pewien „Ju 88" natknął się podczas lotu na nieprzyjacielski statek handlowy o pojemności 10.000 ton i kilkakrotnie trafił go bombami. Po gwałtownym wybuchu statek zatonął. Inny wielki transportowiec kilkakrotnie trafiony bombami, zapalił się i utracił zdolność dalszego ruchu. Również ciężko uszkodzono bombami dwa kontrtorpedowce, krążące koło redy portu algierskiego.

Celem silnego ataku powietrznego niemieckiego stały się w nocy na 25 listopada urządzenia portowe Algieru, Bone i Philippeville. Powstały silne pożary w urządzeniach wyładunkowych, budynkach magazynowych i składach, szybko się rozszerzające, szczególnie w porcie Bone.

Smuts powraca nagle do domu

RZYM. „Messagero" donosi, że południowo - afrykański premier Smuts odleciał tak szybko przez Egipt do Pretorii, że nie mógł się nawet, jak to było przewidziane, spotkać z generałem Montgomery. Powodem tego pośpiechu była śmierć jego przeciwnika Herzoga.

TULON
Wielki francuski port wojenny nad Morzem Śródziemnym

Położony we wnętrzu otoczonej górami, głębokiej i bezpiecznej zatoki Morza Śródziemnego, jest Toulon od przeszło 300 lat obok Brestu nad wybrzeżem atlantyckim najważniejszym francuskim portem wojennym. Zatokę oddzielają od Morza Śródziemnego na zachodzie i na południu dwa pagórkowate półwyspy, Kap Sicié i Kap Cipet. Z Morzem Śródziemnym łączy się zatoka jedynie na wschodzie. Kap Sicié dzieli zatokę na wewnętrzną małą i zewnętrzną wielką redę.

Jako znakomity port naturalny jest Toulon jakby stworzony do przyjęcia francuskiej floty śródziemnomorskiej. Wzgórza wokół zatoki stworzyły sprzyjające warunki dla budowy silnych umocnień fortecznych. W ciągu trzech stuleci przemieniono Toulon na pierwszorzędną twierdzę morską i lądową. Obok tego i jako port handlowy nie jest Toulon bez znaczenia. Przeważało jednak stale jego militarno-morskie znaczenie, które też dało podstawę do powstania użytecznego dla marynarki wojennej przemysłu zbrojeniowego i doków. Wstępem do tego był najpierw założony przez Henryka IV (1594—1610), a następnie w r. 1680 nowo zbudowany przez słynnego budowniczego fortecznego Vauban'a we wnętrzu portu arsenał, najstarszy i największy we Francji. Od roku 1856 kiedy baseny portowe zostały odnowione i kiedy zbudowano nowe doki, arsenał bywał kilkakrotnie powiększany. Obecnie warsztaty jego zajmują około 300 ha i zatrudniają z górą 15.000 robotników. Okręg wielkiego arsenału tworzy sam w sobie miasto. Grupują się tutaj huty żelazne, fabryki maszyn, warsztaty artyleryjskie, składy amunicji i place wyszkolenia. Zarówno od strony morza jak i od strony lądu ochrania port wojenny pas silnych fortów. Mała reda, zaopatrzona w obszerne doki, molami podzielona na liczne baseny zamknięta jest olbrzymimi tamami z pozostawieniem wjazdów, wynoszących 500 metrów.

Właściwe, 150.000 mieszkańców liczące miasto, ciągnie się w wewnętrznym porcie na północ aż do południowych stóp uwieńczonej fortem, 546 m. wysokiej góry Mont Faron i leży na liniach kolejowych Marsylia—Nicea i Tulon—Hyéres. Ulice są wąskie, jest jednak wiele szerokich placów, z których największy jest Plac Broni (Place d'Armes) z pięknym gmachem prefektury marynarki obok arsenału. Monumentalna brama wejściowa arsenału ozdobiona jest kolumnami doryckimi i posągami boga wojny Marsa i bogini wojny Bellony. Na szeroko w port wysuniętym placu wznosi się kolosalny posąg brązowy geniusza żeglugi.

Toulon jest starożytnym, przez Fenicjan, którzy tutaj uprawiali farbiarstwo purpura, założonym osiedlem. W średniowieczu było czterokrotnie — w r. 889, 1178, 1196 i 1211 — oblegane i zdobyte przez Saracenów. W czasie hiszpańskiej wojny sukcesyjnej odparto w roku 1707 atak księcia Eugeniusza od lądu, a Holendrów na morzu. 28-go sierpnia 1793 r. nieprzyjazne rewolucyjnemu konwentowi mieszczaństwo oddało miasto angielsko-hiszpańskiej flocie. W październiku rozpoczęło się oblężenie przez wysłaną przez konwent armię. 15 października objął 24-letni wówczas kapitan Napoleon Bonaparte dowództwo nad częścią artylerii oblężniczej. Tutaj znalazł on po raz pierwszy upragnioną sposobność wykazania swego talentu wojskowego. Z genialną bystrością umysłu zrozumiał on celowość manewru, który musiał zmusić flotę nieprzyjacielską do opuszczenia Toulonu. Na przesmyku Kap Sicié, dzielącym zatokę na dwie redy, kazał on ustawić sto, w ciągu sześciu tygodni z odległych wybrzeży sprowadzonych armat. Z trudem przeprowadził on przyjęcie swego planu ostrzeliwania stąd znajdującej się na małej redzie floty nieprzyjacielskiej. Przedsięwzięcie udało się całkowicie. 19 grudnia 1793 r. opuściła flota nieprzyjacielska port. Toulon został z powrotem zdobyty. Napoleon Bonaparte odniósł swoje pierwsze zwycięstwo — nad Anglią!

Lepiej o jedno zgłoszenie za wiele...
Wyjaśnienia w sprawie obowiązku zgłaszania majątku żydowskiego

Przy zgłaszaniu mienia żydowskiego na podstawie rozporządzenia Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego z dnia 14 października 1942 i pierwszej instrukcji wykonawczej Generalkommissar'a powstały w praktyce pewne zagadnienia wątpliwe, dla których wyjaśnienia zaznacza się co następuje:

Majątek żydowski, przede wszystkim żydowskie rzeczy i dobra użytkowe, zostały swego czasu przez rozmaite urzędy pozostawione obecnym użytkowcom, przy czym częściowo tylko notowano rozdane przedmioty. Z drugiej strony już we wcześniejszych terminach zgłaszano żydowskie przedmioty wartościowe do najrozmaitszych urzędów. Powstały wątpliwości, czy w tych wypadkach potrzeba jeszcze raz dokonywać zgłoszenia.

Celem stworzenia jednolitych załączników i dla uniknięcia przeoczeń przez obecnych użytkowców z wiążącymi się dla nich przykrymi skutkami, w wypadkach takich wymagane jest również zgłoszenie. Każdy, kto posiada przedmioty żydowskiego mienia, obojętne przez jaki urząd albo za czyim pośrednictwem je otrzymał winien w dobrze zrozumianym własnym interesie postąpić w myśl zasady: „Lepiej jedno zgłoszenie za dużo aniżeli za mało".

Liczne zapytania dowiodły, że istnieją też wątpliwości co do tego, czy przedmioty majątkowe są żydowskiego pochodzenia; częściowo zwraca się w pytaniach uwagę na to, że przedmioty majątkowe nie z żydowskiego, lecz z wrogiego państwu (również z komunistycznego) i bezpańskiego pochodzą mienia. Dlatego też Generalkommissar zarządził wyraźnie w swoim obwieszczeniu, że obok przedmiotów majątkowych z mienia żydowskiego również zgłaszać należy do 30 listopada 1942 przedmioty majątkowe z wrogiego państwu (również z komunistycznego) i bezpańskiego mienia.

Zgłoszenie tych przedmiotów majątków z żydowskiego, wrogiego państwu (również komunistycznego) i bezpańskiego mienia winno nastąpić jeśli nie można udowodnić ich pochodzenia z innego mienia.

Zwracamy jeszcze raz uwagę, że zgłoszenia winny być dokonane w urzędzie właściwego Gebietskommissar'a.

Zwracamy uwagę na wydrukowaną w dzisiejszym numerze odezwę i podkreślamy jeszcze raz, że wszystkie zgłoszenia winny być dokonane w urzędzie właściwego Gebietskommissar'a.

VIGO. Jak donosi londyńskie czasopismo zawodowe „Times Trade and Engineering", kierownik bawiącej w Południowej Afryce misji amerykańskiej oświadczył, że Stany Zjednoczone nie mogą dostarczyć żądanych przez Południową Afrykę towarów ze względu na trudności tonażowe i w dziedzinie przemysłu Afryka Południowa musi zrezygnować z przeważnej części swych życzeń, Stany Zjednoczone mogą przyznać jedynie dostawy towarów niezbędnie potrzebnych do prowadzenia wojny.

Czystość, porządek i bezpieczeństwo pracy

Pracujący dobrze zrozumieli metody współzawodnictwa

Praca kraju położonego za frontem jest podwójnie ważna, po pierwsze musi zaopatrywać front w jego walce z bolszewizmem, ale też musi zaopatrywać i zaplecze. Jak wszędzie tak i w Wilnie znajdują się osobnicy, którzy nie chcą myśleć o pracy, a żyją z ciemnych kombinacyj, wykonywanych na rachunek innych. Odciągają oni towary na rynek spekulacyjny, podnoszą ceny, dezorganizują porządek i bynajmniej nie ponoszą żadnych trudności czasu wojennego. Bezwątpienia najlepszym i najbardziej wartościowym elementem jest społeczność ludzi pracujących, która rozumie, że dziś bardziej niż kiedykolwiek, należy pracować i walczyć o zwiększenie produkcji. Jak wiadomo w okresie od 15 października do 14 b. m. zgodnie z zarządzeniem pana Komisarza Generalnego w przedsiębiorstwach wileńskich była przeprowadzana akcja współzawodnictwa pod hasłem „czystość, porządek i bezpieczeństwo pracy". Należy stwierdzić z zadowoleniem, że w większości przedsiębiorstw dobrze zrozumiano metody współzawodnictwa. Świadczy o tym pismo fabryki tytoniowej, wysłane do wileńskiego pełnomocnika Zw. Zawodowych, pana Kupke. Fabryka tytoniowa zakończyła akcję czystości, porządku i bezpieczeństwa w pracy, tak jak inne fabryki dnia 14 b. m. W czasie akcji lokale fabryczne były gruntownie oczyszczone, a maszyny po pracy zostawiano w największym porządku. Robotnicy przekonali się, że czysto i porządnie pracować jest nie tylko przyjemnie, ale i wzrasta przy tym wydajność pracy. Przy tej okazji robotnicy przypomnieli sobie stachanowskie metody i jednogłośnie stwierdzili, że podniesienie wydajności pracy fabryki może być osiągnięte tylko dobrowolnie, a nie drogą rozkazu. Przeprowadzając akcję czystości, porządku i bezpieczeństwa, szeroko korzystano ze wskazówek pełnomocnika Zw. Zawodowych, za które wszyscy robotnicy, a zwłaszcza fabryczni delegaci, są bardzo wdzięczni. Po skończeniu akcji czystości, porządku i bezpieczeństwa w pracy, zarządzonej przez Generalnego Komisarza, wileński pełnomocnik Zw. Zawodowych ze swoimi podwładnymi przeprowadził sprawdzenie wyników tej akcji w wileńskich przedsiębiorstwach. Po sprawdzeniu okazało się, że najlepsze wyniki osiągnęła fabryka tytoniowa i olejarnia „Vilnele". W czasie sprawdzania pełnomocnik, pan Kupke, względnie jego przedstawiciele, konferowali z robotnikami na temat ważności akcji czystości, porządku i bezpieczeństwa pracy dziękując im za pilność w jej przeprowadzeniu. (z)

W sprawie dodatku świątecznego dla pracowników

Generalny pełnomocnik do spraw przydziału pracy wydał instrukcję w sprawie wypłacenia dodatków świątecznych do uposażeń pracowników. W zasadzie dodatki świąteczne mają być wypłacane w takiej wysokości jak w r. 1941, t. zn. jako t. zw. 13 pensja. Na dodatek, przekraczający wysokość t. zw. 13 pensji należy uzyskać zgodę władz nadzorczych. (r)

ODEZWA głównego zarządu rolnictwa

W związku z ukończeniem okresu robót jesiennych i zbliżaniem się zimy główny zarząd rolniczy wydał odezwę do rolników, w której przypomina o potrzebie poczynienia koniecznych przygotowań, mających na celu zapewnienie pomyślnych warunków do przetrwania okresu zimy i przygotowania się do wiosennych prac na roli.

Odezwa wzywa przede wszystkim do należytego przechowania przez zimę nieużywanych maszyn i narzędzi rolniczych i zabezpieczenia ich od rdzy i zniszczenia, do należytego zaopatrzenia budynków gospodarskich przed mrozem, do zabezpieczenia posadzonych drzewek przed ogryzaniem przez zające i do przygotowania wysadków do hodowli nasion w roku przyszłym. Następnie odezwa zaleca przygotowanie i oczyszczenie rowów do spływu wody z ozimin i innych pól w okresie odwilży i roztopów i przypomina o konieczności racjonalnego postępowania w zimie ze zwierzętami domowymi. Radzi ona rolnikom aby dobrze obliczyli posiadane zapasy paszy i ustalili porcje dla zwierząt, aby uniknąć braków na wiosnę. (r)

W sprawie kart dla posiadaczy krów w miastach

Zarząd do spraw wyżywienia wydał zarządzenie w sprawie rozrachunku i kart żywnościowych dla posiadaczy krów w miastach. W myśl tego zarządzenia rodziny, zamieszkałe w miastach posiadające jedną krowę otrzymują karty żywnościowe i mleczne w porządku ogólnym. Inni posiadacze krów, posiadający więcej niż jedną sztukę nie mają prawa do otrzymywania kart mlecznych, a przy wydawaniu im kart żywnościowych należy wyciąć wszystkie kupony na tłuszcz.

Posiadacze jednej krowy mogą zużywać mleko na potrzeby swej rodziny oraz sprzedawać je dla osób postronnych na podstawie kart mlecznych. Po ukończeniu okresu ważności kartek posiadacze krów rozliczają się z mleczarnią z wykonania dostaw obowiązkowych mleka przedstawiając kupony na mleko wycięte z odpowiednich kart własnych oraz z kart nabywców mleka. Słowem, odcinki muszą być dostarczane do tej zlewni, lub mleczarni gdzie należy dostarczać mleko. Na podstawie tych kuponów mleczarnia lub zlewnia czyni adnotacje w księgach, odliczając od normy dostaw obowiązkowych ilości mleka, ustalone na podstawie odcinków. (n)

Jak można zaopatrzyć się w kartofle

Wszyscy, którzy jeszcze nie zaopatrzyli się w kartofle za pośrednictwem biur i urzędów i pragną otrzymać je w jak najprędszym czasie muszą sporządzić spisy rodzin, podając: nr. kolejny, imię i nazwisko głowy rodziny, ilość członków rodziny, nr. nr. kart żywnościowych. Spisy powyższe oraz otrzymane z zarządu „Ruty" arkusze do naklejania kuponów na kartofle należy przedłożyć rządcom domów do zatwierdzenia, naturalnie po uprzednim naklejeniu kuponów, podług wskazówek otrzymanych w odpowiednim wydziale „Ruty". Spis ten wraz z załącznikami należy zeszyć i po potwierdzeniu dostarczyć do dyrekcji „Ruty" przy ul. Gediminstr. 22, pokój 13—14.

Jeden spis musi objąć najmniej 10 rodzin, które jeszcze wcale nie otrzymały kartofli. (r)

Już około 5.000 osób

zwiedziło wystawę „Walka na Wschodzie o los Europy"

Od otwarcia wielkiej, światowo-politycznej wystawy „Walka na Wschodzie o los Europy", muzeum Sztuki jest bardzo licznie odwiedzane. W ciągu pierwszych 7 dni zwiedziło wystawę około 5000 zwiedzających. Szczególnie licznie odwiedza wystawę młodzież szkolna. Również wielkim zainteresowaniem cieszy się wystawa wśród miejscowych kół uniwersyteckich, które są zainteresowane wystawioną literaturą naukową. („W. Z.")

Z dnia

29 Listopad

NIEDZIELA

Saturnina

Wschód słońca 6.13

Zachód słońca 15.02

DZISIAJ ZACIEMNIAMY OKNA OD 15.10 DO 7.10.

— UWADZE WYSYŁAJĄCYCH PACZKI. Jak już podawaliśmy, od dn. 1 listopada b. r. wprowadzono obrót paczek do wagi 15 kg. między Rzeszą, Protektoratem Czech i Moraw, Gubernią Generalną, a Krajem Wschodnim. Paczki winne być bardzo starannie opakowane. Do paczki winny być dołączone: adres pomocniczy (przekaz) oraz deklaracja celna, wypełniona wyłącznie w jęz. niemieckim. Wypełniać należy bardzo wyraźnie i czytelnie. Przesyłki wysyłane dla SS, policji, NSKK, RAD, OT, NSV, DRK, TN i NSKdF ocleniu nie podlegają. Informację co do taryfy i t. p. można otrzymać na głównej poczcie, w oddziale paczkowym. (z)

— POCZTA NA ZWIERZYŃCU W NOWYM LOKALU. Z dn. 28 b. m. agencja pocztowa na Zwierzyńcu, mieszcząca się uprzednio przy ul. Moniuszki Nr. 5 została przeniesiona do nowego lokalu przy ul. Sosnowej Nr. 5. (t)

— ROWERY MUSZĄ POSIADAĆ ŚWIATŁO. Pomimo wyraźnego nakazu władz o koniecznym posiadaniu przez rowerzystów światła, nie wszyscy rowerzyści do tego stosują się. Onegdaj podczas zmierzchu nieznany rowerzysta wpadł na przechodzącego przez most Zwierzyniecki Jana Wesołowskiego (Seliu... 21), który doznał okaleczeń.

Rowerzysta korzystając z zamieszania umknął. (t)

— GDZIE SĄ KSIĘGI ZAŻALEŃ? Znów są na porządku dziennym skargi czytelników na niewłaściwe traktowanie klientów przez personel niektórych sklepów spożywczych.

W pewnym sklepie „Pienocentrasu" mleko jest wydawane w kilka dni po przywiezieniu, w stanie nie nadającym się do użytku.

W innym znowu sklepie „Ruty" publiczność ma pretensję do wag. Wszelkie interwencje nie odnoszą skutku. W związku z tym raz jeszcze przypominamy naszym czytelnikom, że zgodnie z rozporządzeniem władz niemieckich, każdy sklep obowiązany jest mieć księgę zażaleń, która bezwzględnie musi być wydana na każde żądanie. W wypadku odmowy wydania księgi zażaleń należy zwracać się ze skargą do władz resortowo wyższych lub do Urzędu Gebietskommissar'a. (t)

— CENNIK NA WŁÓKNO LNIANE. Dyrektor cen wydał nowy cennik na włókno lniane. Cennik powyższy przewiduje ceny na różne gatunki i kategorie włókna lnianego. Nowe ceny na len obowiązują od dnia 1 października, loco punkt skupu. (z)

— WIEŃCE TEŻ MAJĄ CENY. Został wydany przez Dyrektora cen cennik na wieńce. Jest on ważny w okresie od listopada b. r. do kwietnia 1943 r. (r)

— WPROWADZENIE ZEZWOLEŃ NA PRZEMIAŁ OWSA I JĘCZMIENIA. Na skutek zarządzenia Generalkommissar'a na terenie Okręgu Generalnego Litwy zostały wprowadzone zezwolenia na przemiał owsa i jęczmienia. Obecnie żaden młyn nie będzie przyjmował tych zbóż do przemiału bez zezwolenia. Bez zezwolenia można przemielać tylko wykę i mieszanki, w których domieszka tych zbóż nie przewyższa 20%. Zezwolenia będą wydawane przez urzędy gminne takim rolnikom, którzy już wykonali ustalone dla nich dostawy owsa i jęczmienia, przy czym do 1 grudnia b. r. należy wykonać najmniej 50% dostaw. (r)

— NOWE CENY JAJ. Dyrektor cen wydał nowe ceny jaj, obowiązujące od 1 b. m. do 28 lutego 1943 r.

Cena hurtowa za 100 szt.:

Jaja wagi nad 45 gr. 7,50 RM.

Jaja lżejsze niż 45 gr. 6,— RM.

Jaja konserwowane 8,50 RM.

Cena detaliczna za 1 szt.:

Jaja wagi nad 45 gr. 8,5 PF.

Jaja lżejsze niż 45 gr. 7,5 PF.

Jaja konserwowane 9,5 PF. (z)

— ZAKOŃCZENIE ZBIÓRKI SKÓR OWCZYCH. Zbiórka skór owczych na terenie pow. wileńskiego na rzecz żołnierzy walczących na froncie już została ukończona. Zebrano ogółem 2101 skór. W akcji zbiórkowej na pierwsze miejsce wysunęła się gmina rzeszańska, w której zebrano 344 skórki. (r)

— LUSTRACJA PRZECIWPOŻAROWA STRYCHÓW I MIESZKAŃ. Przedstawiciele ochrony przeciwpożarowej w Wilnie w dalszym ciągu dokonują lustracji mieszkań, badając piece, przewody kominowe i t. p. pod względem pożarowym. Przy tej okazji mieszkańcom są udzielane wskazówki oraz ostrzeżenia, zmierzające do usunięcia stwierdzonych niedociągnięć. Z dotychczasowych wyników lustracji stwierdzono, że wiele mieszkań w Wilnie pozostawia bardzo wiele do życzenia pod względem bezpieczeństwa pożarowego, a zamieszkali w nich odnoszą się do tego z zadziwiającą lekkomyślnością. Prawie we wszystkich mieszkaniach znajdowano przedmioty łatwopalne, jak drzewo, różne papiery i gałgany, poskładane na piecach, w pobliżu przewodów kominowych oraz wiele innych dowodów rażącego niedbalstwa. Funkcjonariusze ochrony przeciwpożarowej, dokonujący inspekcji wezwali wszystkich do usunięcia niedociągnięć i zaniedbań, mogących być przyczyną pożarów. Lustracja trwa w dalszym ciągu. (r).

— SPRAWY TORFOWE. Według informacji otrzymanych z wileńskiej dyrekcji torfowisk, cztery wileńskie torfowiska zajęły pierwsze miejsce w produkcji Okręgu Gen. Litwy. Na torfowiskach było zatrudnionych ogółem 1200 osób, robotników i robotnic. Produkcja torfu odbywała się wyłącznie maszynowo, przy czym używano starych maszyn. Warunki pracy na torfowiskach były bardzo ciężkie. Obecnie po zakończeniu sezonu robót na torfowiskach trwa wysyłka wykopanych cegiełek torfowych do miejsc przeznaczenia. Dyrekcja torfowisk przeprowadza teraz prace związane z planowaniem i przygotowaniem produkcji w sezonie letnim 1943. (z).

— GOSPODARZE MOGĄ NABYĆ KROWY. W myśl ostatniego rozporządzenia p. Komisarza Generalnego, gospodarze, którym padnie ostatnia krowa, mają możność nabyć krowę przez urząd gminny po cenach urzędowych. (t)

— NOWY CENNIK TERPENTYNY. Nowy cennik terpentyny, obowiązujący od 14 b. m. przewiduje następujące ceny na terpentynę:

za kg. rafinowanej terpentyny I gatunku 90 PF.,

za kg. jasnej terpentyny II gat. 84 PF.,

za kg. żółtej terpentyny III gat. 66 PF.

— MYŚLIWI OTRZYMAJĄ ŁADUNKI. Niemieckie Towarzystwo dla Handlu Skórami (Deutsche Rauchwaren-Gesellschaft mbH, Ostland, Riga) zakłada punkty zbiórki skór futerkowych w Kownie, Prusų gatve 8—2, oraz w Wilnie, Jurgio gatve (zauł. Świętojerski) 4—5. Wszyscy myśliwi i dzierżawcy polowań, którzy zdobywają zwierzęta futerkowe, są proszeni o dostarczenie skór do wymienionych punktów zbiórki, ponieważ zgodnie z zarządzeniem Komisarza Generalnego z dn. 15. 7. 1942 wszystkie skóry futerkowe zostają skonfiskowane i podlegają dostarczeniu do tych punktów. Za skóry te będą płacone ceny maksymalne, ustalone również przez Komisarza Generalnego, i każdy dostawca skór, lub całych nie obdartych zwierząt, uprawniony jest do zakupienia w punkcie zbiórki pewnej liczby ładunków i t. p. Następnie wzywa się także wszystkich hodowców drobnych zwierząt, aby dostarczali skóry królików, kotów, psów i in. do tych samych punktów. Bliższych informacji udziela się w punktach zbiórki.

— TRANZAKCJE POD HALAMI. Tranzakcje pod Halami na t. zw. czarnym rynku, nie zawsze kończą się szczęśliwie, przynajmniej dla kupujących.

Często można nabyć papierosy z sianem, wódkę z wodą i t. p.

Przykładem może służyć ostatnia ofiara „wolnego rynku" p. Dorożkiewiczowa Irena, Markucie 15, która dopiero w domu stwierdziła, że zamiast mydła kupiła kawałek drewna. (t)

— NIEPOWODZENIE SAMOGONIARZY. Handlarzy samogonem prześladuje ostatnimi czasy wyraźny pech. W ostatnich 2 tygodniach aresztowano znów 8 samogoniarzy; niektórzy z nich „wpadli" po raz drugi, wobec czego grozi im poważna odpowiedzialność. (t)

— POŻAR PRZEZ NIEOSTROŻNOŚĆ. W tych dniach wybuchł pożar na końcu ulicy Kalwaryjskiej. Jak stwierdzono, przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem. Spłonął składzik z drzewem opałowym, straty były niewielkie. (z)

— ZNÓW OKRADZENIE PIWNIC NA ZWIERZYŃCU. Nocy ubiegłej niewykryci sprawcy dostali się do piwnic domu Nr. 9 przy ulicy Sosnowej. Łupem złodziei padły produkty spożywcze lokatorów. Zuchwalstwo swe rabusie posunęli do tego stopnia, że w pół godziny po stwierdzeniu tej kradzieży ściągnęli ze stojącego na podwórzu wozu 15 pudów zboża. (t)

— PLAGA WILKÓW. We wsi Susy gromada wilków napadła na stado owiec, pasących się w pobliżu lasu i 4 zagryzła. Z innych okolicznych wsi donoszą również o pladze wilków, napadających na inwentarz żywy, który się pasie w pobliżu lasu. (z)

---

†

Halina JANSON

współpracowniczka Nekleno amo Turto B-vė

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła dnia 28 b.m. w wieku lat 28

O śmierci nieodżałowanej koleżanki zawiadamiają Koledzy.

---

†

z Pieciunów

... WSKA

Zmarła tragicznie dnia 13 października 1942 r. Pochowana w m. Zdzięcioł ziemi Nowogródzkiej. Nabożeństwo żałobne za spokój Jej duszy zostanie odprawione w kościele po-Bernardyńskim we wtorek dnia 1 grudnia r.b. o godz. 7 rano. O czym zawiadamia Znajomych i Przyjaciół Zmarłej ... odzina

---

†

Jadwiga z Dzieńgów

BUJWIDOWA

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Panu w dniu 26 listopada 1942 r. w wieku l. 35

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Tyzenhauzowskiej 35 — 1 odbędzie się w dniu 29 listopada o godz. 1.30 p.p. na cmentarz Rossa.

O tych smutnych obrzędach zawiadamiają Krewnych, Znajomych, Koleżanki i Kolegów pogrążeni w głębokim smutku

Mąż, Synek, Córeczka i Rodzina.

---

† p.

z Dumn Karwickich — HALINA JANSON

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnęła w Panu dn. 28 b.m. przeżywszy lat 28. Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Kona-skio (Konarskiego) 9—2 do kościoła Serca Jezusowego nastąpi w poniedziałek dn. 30 b.m. o godz. 10 rano, gdzie odbędzie się Nabożeństwo Żałobne, po czym nastąpi pogrzeb na cmentarzu Rossa. O tych smutnych obrzędach zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych pogrążeni w nieutulonym żalu

Synek i Rodzina.

---

†

Pelagia z Balińskich BONDZIEWICZOWA

zmarła dn. 7 października 1942 r. w wieku lat 63 i została pochowana na cmentarzu po-Bernardyńskim. Nabożeństwo Żałobne za spokój Jej duszy odbędzie się dn. 30 listopada r. b. o godz. 9 rano w kościele OO. Bonifratrów, na które zapraszają Krewnych i Znajomych

Córka i Zięć.

ś. † p.

LEONARD WOŁCZASKI

zginął śmiercią tragiczną dn. 21 listop. w wieku lat 67 w maj. Tenczyn pow. Oszmiańskiego. Pochowany został dn. 25 listopada w Zalesiu k. Smorgoń. Nabożeństwo Żałobne za spokój Jego duszy zostanie odprawione w dn. 5 grudnia w kościele Św. Jakuba. O czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Córka i Zięć.

---

† p.

KAZIMIERZ GIL

b. farmaceuta apteki w Wilnie

po długich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w dniu 26 listopada 1942 r. w wieku lat 56. Eksportacja zwłok ze szpitala Św. Jakuba na cmentarz św. Piotra i Pawła odbędzie się dn. 29 listopada o g. 2 pp., o czym zawiadamia wszystkich Znajomych i Przyjaciół

RODZINA.

W trzecią rocznicę

ś. † p.

Scholastyki KORECKIEJ z Minkowskich

odprawiona zostanie 30 b. m. Msza Św. ... na o godz. 6.3... z rana w kościele Św. Jakuba za całą rodzinę.

O czym zawiadamiaja ... i Synowa

Różne

AA) Podania, tłumaczenia niemieckie litewskie. Vilniaus (d. Wileńska) 25—5 (wejście z frontu u fotografa). 4019—6

A) Stefan Arthur Mauer. Biuro podań w języku niemieckim Jurgio z. Św. Jerski) 4—5. Czynne od 8—15.

Czyszczenie i nicowanie kapeluszy męskich Bartoszewicz Chemiczna pralnia. Trakų (Trocka) 9—0

Boki eleganckie i modne na dobry wzrost zamienię na opał. Skapo (d. Skopówka) 11—10 4851—1

Kraję tytoń. Św. Jakubo (Św. Jakubska) 16—1. Wejście od ulicy. 4913—1

Kożuszek prawie nowy oraz pyżamę nową wełnianą bardzo ładną zamienię na opał. Naugarduko (Nowogródzka) 14—3. 4941

Łóżko niklowe i łóżeczko dziecinne z materacami sprężynowymi zamienię na drzewo. Kalvarijų (Kalwaryjska) 44—5. 4954

Podania, tłumaczenia niemieckie i litewskie. Vilniaus (Wileńska) 25 — 5, (wejście z frontu u fotografa). 4004—2

Pisania na maszynie wyuczam szybko. Dowiedzieć się. Gedimino d. Mickiewicza, 43—8 od godziny 10 do 1. 4893—1

Podania tłumaczenia niemieckie litewskie; szybko, fachowo, niedrogo. Doświadczeni prawnicy Gedimino (d. Mickiewicza) 16. 4814—7

Palto damskie granatowe z fokowym kołnierzem i mufką na wzrost średni zamienię na opał. Wiadro emaliowane zam. na rondle. Lubarto (Grodzka) 2—1. Zwierzyniec. 4.t4

Rasowego kozła zamienię na kozę ewentualnie kupię dobrą kozę. Dobrze zapłacę. Latakas (d. Łotoczek) 1—24. 4921—1

Tytoń kraję na drobno wiórka. Savanorių (d. Legionowa) 52—3. 4963—2

Usuwam żylaki kaszaki, szpecące brodawki — z doświadczeniem, od 4 do 6 po poł. Gedimino (d. Mickiewicza) 59—4.

Uwaga pracowniczy „Straltal". Kto nie otrzymał kartotki niech się zgłosi pod adresem: Krėvos (d. Olimpia) 15—3. 4935

Ręce francuskiej rodzinie przyjmują się na pełne utrzymanie dziewczynki. Język francuski niemiecki i muzyka. Troskliwa opieka. Dowiedzieć się w godz.: od 10 do 15, a w święta od 11 do 14 Varpų (d. Ponomarska zauł.) 2—1. 4316

Zgubiony portfel z dokumentami na naz. Maściennicka na ul. Didž. (daw. Wielka) 15 proszę zwrócić pod adresem: Užupio (Zarzecze) 15—1. 4956

Zgubiony czarny damski półbucik z lewej nogi na Basanavičiaus (d. W. Pohulanka), proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Sodų (Sadowa) 1—2. 4962

Dobre ogłoszenie zdobywa klienta

Zgubiony dowód osobisty na naz. Józefa Kitowicza wydany przez gm. [illegible] szagolską unieważnia się. 4933

Zgubiony paszport litewski na naz. Wiktora Zacharewicza uprasza się zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: wieś Rawańce № 4, koło Wilna. 4[illegible]

Zamienię na drzewo opałowe order na 8 metrów drzewa w Rykontach, szafę na ubranie i bieliznę z lustrem. Žvirblių (d. Wróbla) 9 m. 12 a. boczna z ul. Ardańskiej, od godziny 16-ej. 4905—2

Lokale

Dam 300 RM kto wskaże gdzie znajdują się 4—2 pokoje z wszystkimi wygodami i dobrym umeblowaniem. Pożądane: ul. Gedimino d. Mickiewicza względnie w okolicy ul. Gedimino, opał mam swój. Zawiadomić w dnie powszednie: ul. Didžioji d. Wielka 60—1 telef. № 14-94, od g. 7—15, Dyrektor. 4894—2

Do wynajęcia pokój z przedpokojem, kuchnią wspólną, osobnym wejściem Antakalnio (Antokolska) 74—4. 4974

Fabrykant poszukuje na Zwierzyńcu lub w okolicy eleganckiego meblowanego pokoju z całkowicie niekrępującym wejściem. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Dyrektor". 4885—1

Młody student poszukuje w śródmieściu umeblowanego ciepłego pokoju możliwie z używalnością fortepianu. Płacę z góry. Inne warunki do uzgodnienia. Oferty proszę kierować do Adm. „Gońca" sub. „Zaraz" 4[illegible]8

Natychmiast potrzebny pokój umeblowany z wygodami. Dzwonić od godz. 7 do 15, 0 Telef. 154. Opłacę opałem. 4855

Wynajmę mieszkanie bez mebli Aušros Vartų (Ostrobramska) 15. Zwracać się do dozorcy. Tamże potrzebna gosposia. 494[illegible]

Poszukuję pokoju umeblowanego z wygodami w centrum. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Zofia" 488[illegible]

Poszukuję pokoju umeblowanego z wygodami i niekrępującym wejściem w okolicach Basanavičiaus (W. Pohulanki) lub Konarskio (Konarskiego) bez opału. Zgłaszać: Čiurlionio (d. Zakretowa) 6—4. Dla S. M. 4960

Poszukuję pokoju umeblowanego z pianinem lub bez z wygodami w okolicy Kalinausko (M. Pohulanki), Čiurlionio (Zakretowej), Gedimino [Mickiewicza] w kierunku Zwierzyńca i Mickiewičiaus [T. Zana]. Čiurlionio [Zakretowa] 5, m. 4. 4946

Pokój do wynajęcia z wygodami umeblowaniem. Moniuškos [Moniuszki] 22 1 4947

Panna poszukuje pokoju umeblowanego przy rodzinie. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „13". 4917

Wynajmę Pokój ładny z wygodami z fortepianem dla solidnego pana. Pervaža (Przejazd) 4—1 między godz. 14—16. 4934—1

Zajmę się gospodarstwem domowym za pokoik ciepły i skromnie umeblowany na dwie osoby, lub za zapłatę. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Z. W.". 49[illegible]5

Praca

Młody budowniczy (specjalność wnętrza) obejmie kierownictwo budowy lub remontu kościoła na prowincji. Sporządzi plany inwentaryzacyjne i projekty. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Budowniczy". 4944—1

Nauczycielka przyjmie posadę w Wilnie lub na wsi, Umie szyć i robić robótki ręczne. Michnicka, Onos Vytautienes [d. Jasna] 22 m 5 Zwierzyniec. 4833

Potrzebna wspólniczka do handlu. Oferty do Adm. „Gońca" pod „S. W." 49[illegible]

Pani władająca językiem niemieckim i litewskim lub jednym z tych z możnością zapewnienia tłomaczenia drugiego — otrzyma pracę biurową w godz. 9—14. Zgłaszać się Radvilaites [d. Królewska] 1—8. 4945

Potrzebna osoba z dobrym gotowaniem do małej rodziny Vrublevskio [d. Arsenalska] 6—8 4852—1

Potrzebny od zaraz rządca ze studiami lub dłuższą praktyką rolno-hodowlaną do maj. państwowego Gebiet Wilna. Zgłoszenia godz. 15 do 16 Jogailos [d. Jagiellońska] 6—20. 4871

Potrzebna służąca na stałe do małej rodziny Mickievičiaus [d. T. Zana] 20 m. 12. 4981

Potrzebny nauczyciel [ka] do ucznia II kl. b. rosyjskiego gimnazjum. Bokšto [d. Baksztą] 2—24 4920

Potrzebny fryzjer męski do zakładu fryzjerskiego przy ul. Vilniaus [d. Wileńska] 44 za wynagrodzeniem 300 RM. miesięcznie lub na procentach. [illegible]926

Poszukuję pracy w charakterze korepetytora i pomocnika gospodarskiego na wsi za utrzymanie. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Pracownik". 4983

Poszukuje nauczyciel[ki] języka niemieckiego i francuskiego. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Alina". 4886—1

Poszukuję pomocnicy domowej z gotowaniem. Zgłaszać się poniedziałki, środy i piątki od godz. 8 — 14, wtorki, czwartki i soboty od godz. 15—17. Apteka № 11, ul. Algirdo [d. Piłsudskiego] 30. № [illegible]—1

Kupno i Sprzedaż

Kupię pianino lub dobry fortepian oraz nuty Bacha fugi, II część na organy Bokšt (Baksztą) 10—3 4918—1

Kupię aparaty fotograficzne, sprzęt i chemikalia Vilniaus Wileńska) 18 Fotograf. 4180—4

Kupię: tapczan i fotele nowoczesne w dobrym stanie kilka tapczanów i materaców sprężynowych starych i wymagających naprawy kanapę, kilka par cargów (poręczy) i inne części do łóżek. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Tapicer" 4 3[illegible]—2

Kupię pianino w dobrym stanie Dobrze zapłacę. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Pianino" 4937

Karakułową mufkę i fokową sprzedam 600 RM. Palangos (d. Poznańska 2—9. 4 5[illegible]

Kozę prosiaka do hodowli kupię natychmiast Dobrze zapłacę. Oferty do Adm. „Gońca" po „Koza" 4051

Kupię materiał niebieski na stan (atlas lub płótno Jasinskio (J Jasińskiego 18—1, front I piętro 4[illegible]9

Kupimy dyktę i gruntówki Zakład fryzjerski Vilniaus (Wileńska) 31

Kupujemy i przyjmujemy w komis narzędzia i materiały dentystyczne Odontologija Vilniaus Wileńska) № 24 4854—1

Kożuch, kryty czarnym suknem, buty gumowe, dobre siennik z lnianego płótna, stolik z marmurowym blatem wymienię na drzewo I Mildos d. Polowa 6-a za ul. Piotra i Pawła. Godz 10—11 i 16—17. 4[illegible]71—0

Kupię ogon, grzywę końską w większej i mniejszej ilości oraz motor od 1 do 3 KWH; zgłaszać się: Dominikonų (Dominikańska) 12 — 21 wejście z podwórka. 4870—5

Kupię względnie zamienię na mniejsze boty dla dziecka Nr 27—28 pantofla Tamo Vaižganto (d. Montwiłłowska 16—3 do godz. [illegible] 4915 [illegible]

Kupię spacerówkę z budką nowoczesną. Aušros Vartų d Ostrobramska 2[illegible]—11 4915

Kupię płaszcz zimowy na wysoką panienkę. Juozapavičiaus (d Pióromont) 4—3. 4[illegible]7

Lekcje kroju damskiego i ubranek dziecięcych, formy bibułkowe do nabycia. Totorių (Tatarska) 5—1. [illegible]464

Mufkę i kołnierz fokowy sprzedam 250 RM Płaszcz damski zimowy nowy na dobry wzrost zamienię na opał. Gedimino d. Mickiewicza 37—10. 4[illegible]—1

Natychmiast kupię sztonerską płaską maszynę Zapłacę dobrą cenę. Zgłaszać się w dnie powszednie „Taupo" Didžioji (Wielka) 50—1 telef 14-94. od godz 7 do 15 do kancelarii. 4918—[illegible]

Natychmiast kupię płyty patefonowe używane lub mało używane Zapłacę dobrą cenę. Basanavičiaus [d. W. Pohulanka] № 31/31—11. 4867—3

Od zaraz kupię w dobrym stanie kompletowe meble do sypialni. Zapłacę opałem lub opałem i gotówką. Oferty po „Meble Sta" do Administracji „Gońca" 47[illegible]6—[illegible]

Patefon walizkowy. 4 pary obuwia na wiosnę i rękawiczki pantofle damskie białe Nr. 37 sprzedam za opał Žolmerakių (d Żołnierska) prawy Nr 8-a m. 8. 4876—

Pióro wieczne 12 RM, lampa elektryczna do pianina niklowa z żarówką 90 RM do sprzedania Algirdo (d. Piłsudskiego) 30—5. 4877—1

Palto zimowe męskie i damskie na niższy wzrost sprzedam 730 RM. Krakuvos (Krakowska) 23—1. 493

Sprzedam kostium z czarnej krepy na średni wzrost 95 RM. Šventiku (d. Popowska) 5—2 493

Sprzedam wozek dla chorego za 600 RM. Mindaugienes Szeptyckiego) 13—1 4868—1

Sprzedam maszynę do pisania firmy „Remington". Biuro tłumaczeń i podań Gedimino (d. Mickiewicza 15. 48[illegible]—0

Sprzedam foxi na wzrost średni w dobrym stanie za 300 RM. i damskie pantofle Nr 37 sportowe z giemzy za [illegible] RM. Oglądać od godz 11 do 16 ul. Nikodimo: Nikodema 14—1. 434[illegible]—0

Sprzedam wyżymaczkę do bielizny 20 RM. Kupię automat sprężynę do podnoszenia tapczanu Tilto (Mostowa) 5-a—3. 4935—1

Sprzedam zabawki dziecinne, niecak 60 RM wanne 180 RM, kosz 20 RM, wieszadło 8 RM i inne rzeczy Višnuskio (d. Bobruiska 10—2 [illegible]

Sprzedam łyżwy niklowe Nr 32 35 RM sanki sportowe 2 osobowe 8 RM oraz hulajnogę małą żelazne koła 250 RM. Daukšos d Piwna 2—13. 4863

Sprzedam kołdrę z pokrowcem 550 RM Taikos (d Pokój 4—1 4971

Sprzedaję: trzy pary ciepłych pantofli od 25 RM. kilka krzeseł od 30 RM Biurko i szafę dębowe zamienię na drzewo Kosciuškos Kościuszki [illegible] 4[illegible]00

Tablice marmurowe białe o wym 65×85 i większe kupię natychmiast. Rossaer str. [Rossa] 1 Zakład kamieniarski 4[illegible]8

Uwaga fryzjerzy! Sprzedam piecyk gazowy kolumienkę RM 195, Suvalkų [Suwalska] 7—6 4936—1

Wagę stołową 5—10 kg kupię. Oferty z podaniem ceny do Adm. „Gońca" pod „Waga". 48[illegible]

Wózek dziecinny głęboki sprzedam 500 RM buty narciarskie Nr 23 zamienię na robocze Kalvarijų [Kalwaryjska] 15—4, w podwórku 495

Zęby sztuczne używane kupuje Skapo (Skopówka) Nr 9 m 11. g 10—15. —1

Nauka i wychowanie

Prywatne lekcje pisania na maszynie, językowe obcych. Gedimino [d Mickiewicza] 4—12.

Handel i Przemysł

Podnosimy oczka maszynowo na poczekaniu szybko, dobrze i tanio. Vilniaus [Wileńska] 27. 4892—3

Od 1.XII potrzebny jest dla samotnego pokój nieduży, ciepły, ładnie umeblowany w mieszkaniu z wygodami, najchętniej w śródmieściu. Opał własny. Oferty do Antykwariatu ul. Vilniaus (Wileńska) Nr. 16, sklep narożny

Lekarze

Dr. Med.
Wiktor Pieskow
Choroby nerwowe i wewnętrzne. Uosto [Portowa] № 3 m. 2. Ordynuje od 12 — 14 i 16—18.

Dr. Orłowski Romuald
Choroby wewnętrzne i weneryczne od 7.30 do 9.30 i od 14.30 do 18-ej p.p. Zgłoszenie chorób zakaźnych: tyfus, dyfteryt, róża itd. Gedimino [d. Mickiewicza] 39—4.

Dr. Med.
Janina Jurczenkowa
Choroby skórne, weneryczne kobiece. — Przyjmuje od 3 — 9 od 17—19. Jogailos [Jagiellońska] 16—6.

Dr. Aleksander Piwecki
Choroby wewnętrzne. Ordynuje od 13 — 18 Pilies (d Zamkowa) 12—6.

Lekarz Dentysta
O. Lipska
przeprowadziła się na ul. Aukų [d Ofiarna] 4 4 plomby, usuwanie zębów bez bólu, korony, mostki, sztuczne zęby. Ordynuje od 10 — 11 i 3 7 pp

Dr. K. Sokołowski
choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 2.30 do g. 3.30 i od 5 — 7 g. w. Vilniaus [Wileńska 30. m. 14

Dr. J. Olszewski
Choroby nerwowe. Rentgen. Elektroterapia. Wallstr. [d Zawalna] [illegible] Godz. przyjęć 16—18

Dr. O. Ablamowiczowa
Choroby skórne akuszeria
Wznowiła przyjęcia od 9—12 15—17. Kaštonų [Kasztanowa] 7—7.

Dr. Med.
Kazimierz Łukiewicz
Spec.: Choroby skórne weneryczne, Vilniaus [Wileńska] 28, m. 3 Przyjm. od 3—6.

Dr. Med.
Kazimierz Bieliński
Choroby skórne i weneryczne. Žygimantų [Zygmuntowska] 12, m. 1. Przyjmuje od 8—9 i od 1—4.

Dr. Sunin
były Ordynator Lecznicy Ocznej Św. Józefa
Choroby oczu
Przyjmuje od godz. 10 do 12 Uosto (Portowa 12 m. 2

Dr. Med.
Leon Bołkiewicz
Choroby uszu, nosa i gardła. Jogailos [Jagiellońska] 7 — 9. Ordynuje od g. 12—13 i od 15—16.

Dr. Edmund Kuncewicz
b. asystent Kliniki U.S.B. Choroby uszu, nosa i gardła. Uosto skg. [zauł. Portowy] 3—4. Przyjmuje od g. 9—10 i 15—16

Dr. W. Wołodźko
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje w godz. 8—11 3—6 Wallstr. [Zawalna] 22.

Lekarz-Dentysta
Wł. Pasiński
wznowił przyjęcia. Przyjmuje od 9 — 14 i od 1 18. Jogailos [Jagiellońska] 8 — 1.

Lekarz-Dentysta
K. Gasparowicz
Przyjmuje od g. 10—13 i 16 — 18. Zęby sztuczne. Aušros Vartų [d. Ostrobramska] 25 — 9.

Dr. Stanisław Hiller
analizy lekarskie
Adres: Vilniaus [Wileńska] 14 wejście od ul. Cichej 1.

Akuszerki

Maria Brzezina
Liubarto [d. Grodzka] 27—1. Zwierzyniec.

J. Korcowa
Olandu [Holenderna] 4—1.

Maria Laknerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w. Jasinskio [Jasińskiego] 7 — 5

AKUSZERKA
Br. Rasińska
Lvovo [d. Lwowska] 57 — 1

W. Śmiałowska
Pilies [Zamkowa] 26 — 6.

Akuszerka
Zankowicz - Ostryńska
z wieloletnią praktyką. Wilno, Sodų [Sadowa] 15—23

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (I piętro). Telefony: Redaktor Naczelny 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10—15. Redaktor przyjmuje od godz. 12—14. Administracja czynna od godz. 8—16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milim. na 4 str. 15 fen. Drobne 10 fen. za wyraz, 1 wiersz w kronice — 1 RM., matrymonialne — 20 fen. za wyraz, litera tłustego druku w ogłoszeniach drobnych—15 f., poszukującym pracy 50 proc. rabatu. Lekarze 2 RM., Akuszerki — 1 RM. Nekrologi do 100 m/m 15 fen., wyżej 20 fen. za wiersz milimetr. Za podanie adresu do Administracji — 30 fenigów. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.
W niedziele i dnie świąteczne ogłoszenia o 50% droższe.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie Wydawca-redaktor: Czesław Ancerewicz.